

provinsje fryslân
provincie fryslân

Oude Bosch, Slotpleats, Hemrikkerscharren

Gebiedsinrichting Koningsdiep

Juli 2016

Ruim 100 hectare nieuwe natuur in Koningsdiep

Er liggen inmiddels drie inrichtingsschetsen klaar. Het gaat om gebieden bij de Oude Bosch (17ha), Slotpleats (3ha) en de Hemrikkerscharren (81ha). In deze brochure staat informatie over de inrichting van de drie gebieden. De gebieden vallen onder het gebiedsinrichtingsproject Koningsdiep van de provincie Fryslân.

Wat het gebied Koningsdiep zo bijzonder maakt

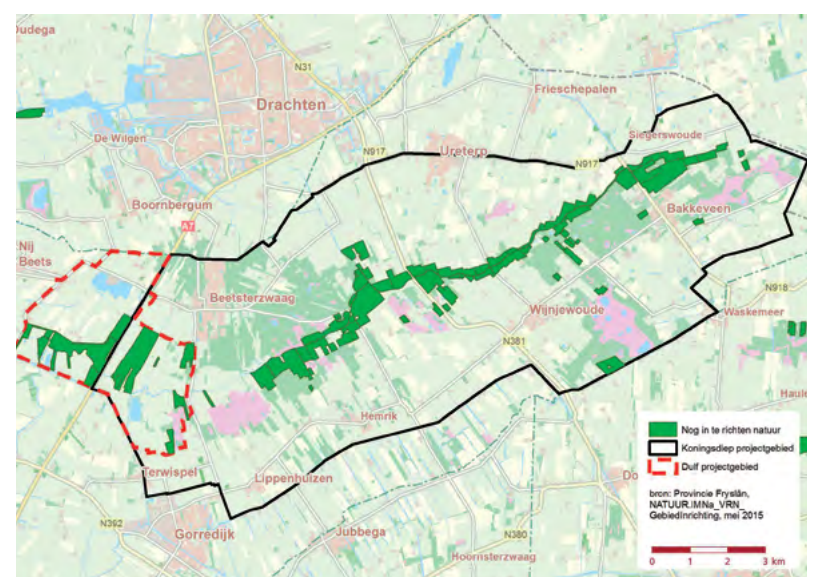
De provincie Fryslân maakt samen met de gebiedscommissie Koningsdiep plannen voor het gebiedsinrichtingsproject Koningsdiep. Maar wat maakt het gebied zo bijzonder? Het gebied Koningsdiep kenmerkt zich als een beekdallandschap waar heide, bos, singelstructuren en open gebied elkaar afwisselen. De beek Alddijp, ook bekend als het Koningsdiep, de Boarn en

Koningsdijp ligt centraal in het projectgebied. Aan deze beek heeft het project zijn naam te danken.

In het gebied liggen ook Natura 2000-gebieden – Europese top-natuur. Het gaat om de gebieden Bakkeveense duinen, het Wijnjeterper Schar en Van Oordt's Merksen. Deze gebieden maken geen onderdeel uit van het gebiedsinrichtingsproject Koningsdiep.

Van uitvoeringsmodule één naar uitvoeringsmodule twee

Het totale project wordt in fases uitgevoerd, zogenaamde uitvoeringsmodules. De laatste maatregel was de natuurinrichting van De Poasen. Dit leverde de provincie samen met de commissie op in 2015. Daarmee was de eerste uitvoeringsmodule klaar. Voor de tweede uitvoeringsmodule zijn natuurinrichtingsplannen gemaakt voor begrensde percelen bij de Oude Bosch, Slotpleats en

Kaart van het gebiedsinrichtingsproject Koningsdiep

Natura 2000-gebied Wijnjeterperschar

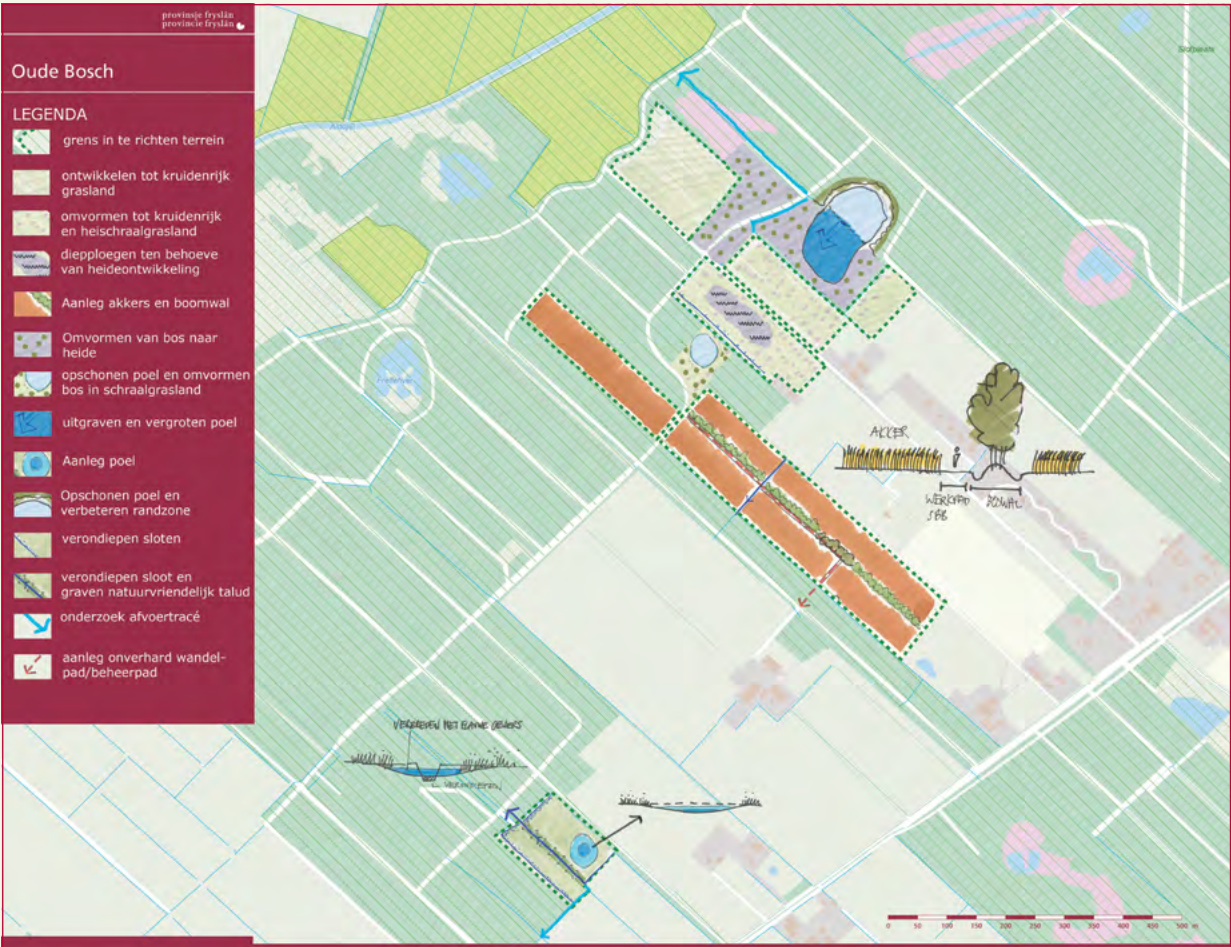
de Hemrikkerscharren. De percelen hebben een EHS status.

Werken aan het beekdal

Het belangrijkste doel binnen het landinrichtingsproject is het inrichten van 500 hectare natuur binnen de Ecologische Hoofdstructuur. De inrichtingsschetsen van de Oude Bosch, Slotpleats en de Hemrikkerscharren richt zich op de verdere ontwikkeling van het beekdal. De gronden van de

in te richten percelen zijn al beschikbaar. Er vindt voorafgaand de uitvoering dus geen grondverwerving plaats.

Op hoofdlijnen richten de inrichtingsmaatregelen zich op het versterken en ontwikkelen van de natuur in het brede beekdal van het Koningsdiep. De inrichtingsmaatregelen moeten bijdragen aan het verder ontwikkelen van het beekdalsysteem.

Oude Bosch

- Beschrijving van het gebied**

Het deelgebied Oude Bosch omvat een complex van percelen die tussen de beek it Alddijp en het natuurgebied Duurswouderheide ligt. De in te richten percelen liggen op de flank waarvan een deel is gelegen rondom een poel. Een aantal andere percelen maakt deel uit van het voormalig kleinschalig cultuurlandschap.
- Natuurkansen**

In poelen voelen amfibieën en libellen zoals de gevlekte glanslibel zich thuis. In de moerasachtige zone nabij de poel ontwikkelen de dopheide en de veenmossen zich goed. De omliggende graslanden kunnen zich ontwikkelen tot bloemrijke graslanden. Soorten als Moeraskartelblad, Moerasviooltje en Gevlekte Orchis profiteren van deze omgeving.
- Inrichtingsmaatregelen**
 1. Uitgraven van de poel
 2. Omvorming van bos naar heide
 3. Ondiep maken van diverse sloten
 4. Opschonen van poel in het bestaande bos
 5. Aanleg van akkers met een boomwal
 6. Aanleg van een wandelpad
 7. Aanleg van een poel

Oude Bosch, poel

Gevlekte Orchis

Slotpleats

Gebiedsbeschrijving
Bij het landgoed de Slotpleats ligt binnen het boscomplex een perceel dat wordt ingericht tot natuur. Aan de noordzijde van dit stuk grond ligt de laan Zwarte Singel. De laan gaat vanaf de Bakkefeanster Feart het bos in. Dit is een leuke route voor mensen om het gebied te bezoeken.

Inrichting
De ambitie is om het perceel natter te maken. Dat wordt gedaan door het peil van aangrenzende sloten te verhogen. In het

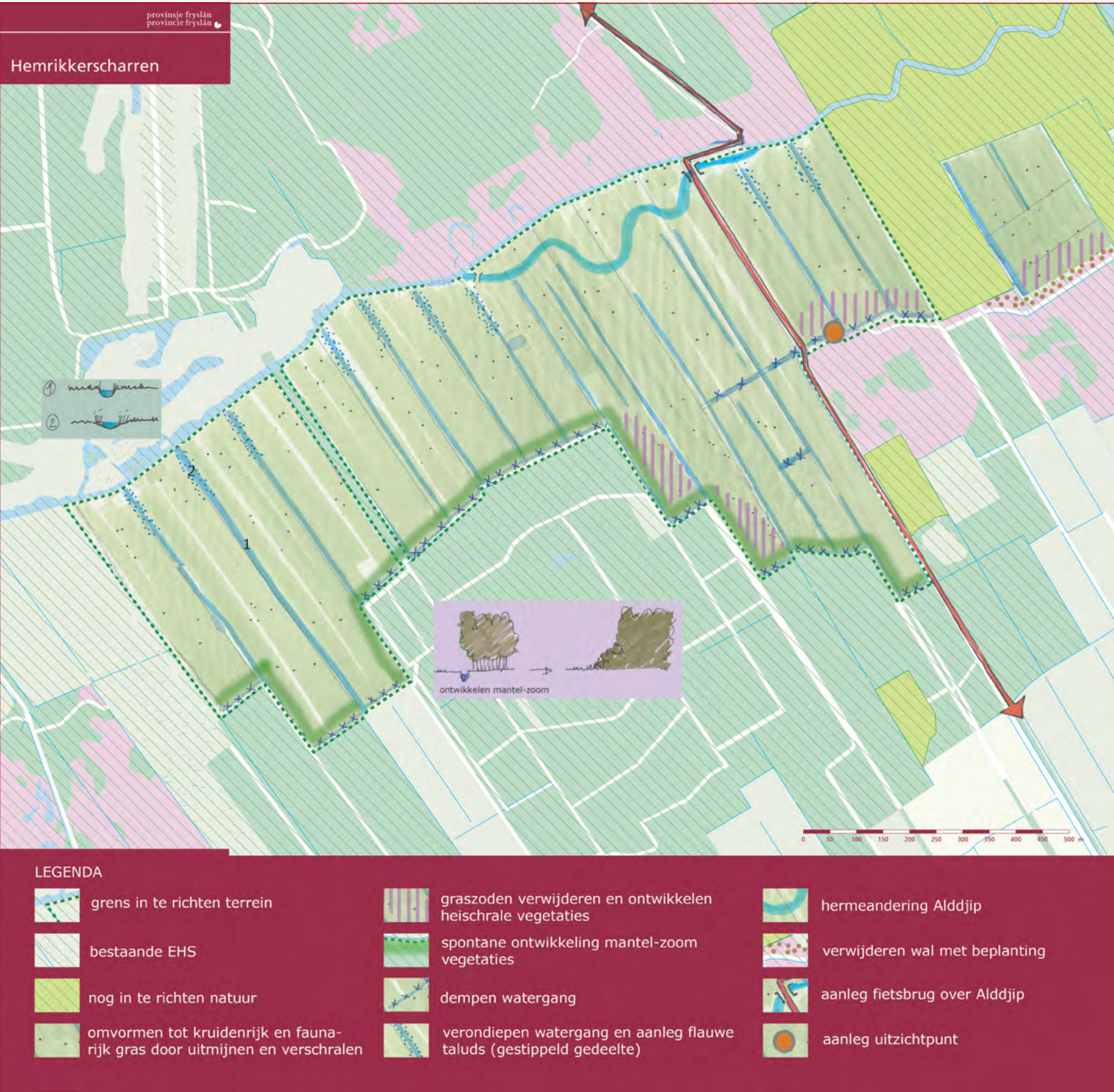
laagste gedeelte van het perceel wordt een poel gegraven. Het doel is dat hier zelfs in de drogere periodes water blijft staan. Rondom de poel ontwikkelen zich op termijn natuurlijke oevers met bijzondere planten. Het overige deel van het perceel wordt ontwikkeld als nat tot droog botanisch grasland.

Natuurkansen
Het grasland ontwikkelt zich op termijn tot bloemrijke vegetatie. De drogere delen vormen een geschikt leefgebied voor vlin-

ders zoals de Bruine vuurvinder, Zwartspriddikkopje en Oranje-tipje. In de nieuw te graven poel kunnen we amfibieën en bijzondere libellen als de Vroege glazenmaker en de Vuurlibel verwachten.

Inrichtingsmaatregelen
Er worden o.a. de volgende inrichtingsmaatregelen getroffen:
1. aanleg van een poel met een geleidelijk oplopend talud
2. en het verondiepen of dempen van sloten.

Slotpleats

Hemrikkerscharren

Gebiedsbeschrijving
De Hemrikkerscharren liggen tussen de Poasbrêge in het oosten en de Lippenhuisterbrug in het westen.

Inrichting
De inrichting van dit gebied staat in het teken van een optimaal herstel van het watersysteem in en op de flanken van het beekdal. Daartoe wordt het water zo veel mogelijk vastgehouden, zonder overlast te veroorzaken aan andere belangen.

Natuurkansen
De grote modderkruiper komt nu voor in het westelijk gelegen natuurgebied Van Oordt's Mersken (Natura-2000 gebied). Tijdens recent visonderzoek is de grote Modderkruiper nog niet in de omgeving van de Hemrikkerscharren aangetroffen. De slootjes in de Hemrikkerscharren zijn geschikt voor zowel de kleine als de grote modderkruiper. Verder is dit de plek voor plantensoorten als de Grote Boterbloem, Holpijp en Kleine Watereppe. De bosranden waar struiken ontstaan zijn een geschikt leefgebied voor vogels als de Tuinfluiter, maar ook voor vlinders en libellen. De Waterspitsmuis houdt van een moerassige oeverzone. De graslanden kunnen een geschikt leefgebied worden voor de Kwartel en wellicht de Kwartelkoning.

Inrichtingsmaatregelen
1. Dempen en verondiepen van watergangen
2. Spontane ontwikkeling van zoom-mantelvegetaties
3. Plaggen
4. Hermeandering Alddijp
5. Aanleg van uitzichtpunt
6. Aanleg beekoversteek

Geef uw mening!

De inrichtingsschetsen zijn opgesteld door verschillende deskundigen. Wij zijn ook erg benieuwd wat u van de inrichtingsschetsen vindt. Uw mening vinden wij erg belangrijk. U kunt uw mening geven via de website. Dat kan tot 20 juli 2016.

Randvoorwaarden

De financiering vanuit de provincie en Wetterskip Fryslân is de belangrijkste randvoorwaarde. Aankomend najaar biedt de gebiedscommissie Koningsdiep de tweede uitvoeringsmodule aan Gedeputeerde Staten en overige partijen aan. Zodra deze partijen het plan goedkeuren, wordt het geld beschikbaar gesteld.

Er zijn al diverse onderzoeken gedaan voorafgaand het opstellen

van de inrichtingsschetsen. De resultaten van deze onderzoeken zijn bepalend geweest voor de definitieve inrichtingsschetsen. Allereerst is er onderzoek gedaan naar de flora en fauna in het gebied. Op die manier werd er direct rekening gehouden met de planten en dieren die er nu leven, en wat we daarvoor kunnen doen.

Daarnaast is er gekeken naar de aanwezigheid van archeologische waarden in het gebied.

Om aan de uitvoering te beginnen zijn vergunningen nodig. Welke vergunning hangt af van de maatregelen die getroffen worden.

Tijdens het verder uitwerken en uitvoeren van het inrichtingsplan zal regelmatig overleg met de direct belanghebbenden en verantwoordelijke instanties plaatsvinden.

De natuur is van ons allemaal

In het inrichtingsplan van het Oude Bosch wordt een wandelpad gerealiseerd die tevens als beheerpad kan worden gebruikt. In de Hemrikkerscharren wordt een uitkijkpunt ingericht. In overleg met de terreinbeheerders worden nog aanvullende informatiepanelen en zitbankjes geplaatst.

Samen met de streek nadenken over de inrichting

De provincie Fryslân stelt de inrichtingsplannen op. Dit doet de provincie in samenwerking met de gebiedscommissie Koningsdiep. In de gebiedscommissie zitten vertegenwoordigers uit het gebied. Zij adviseren over natuur, landbouw en recreatie. Omdat de leden van de commissie uit de streek komen, hecht de provincie erg veel waarde aan hun advies.

De commissieleden

Tineke Jagersma (voorzitter)	Onafhankelijke voorzitter
Dennis Benedictus	Natuur/milieu
Agaath Arends	Natuur/milieu
Tjalling Nijboer	Landbouw
Kees-Jan Dijk	Landbouw
Jan Willem Russchen	Recreatie
Geert van der Veen (secretaris)	Provincie Fryslân

Op de website stelt elk commissielid zich aan u voor en vindt u actuele informatie.

Colofon

Dit is een uitgave van de Gebiedscommissie Koningsdiep
juli 2016

Provinsje Fryslân
Gebiedscommissie Koningsdiep
Afdeling IGN
t.a.v. Geert van der Veen
(secretaris)

Postbus 20120
8900 HM Leeuwarden
Telefoonnummer: 058 292 8734
www.fryslan.frllKoningsdiep

Vormgeving: Provincie Fryslân
Fotografie: Provincie Fryslân en Natuurmonumenten
Drukwerk: Rekladruk

Oplage: 200

In samenwerking met:

